

Økonomisk fremgang spredt sig som ringe i vandet

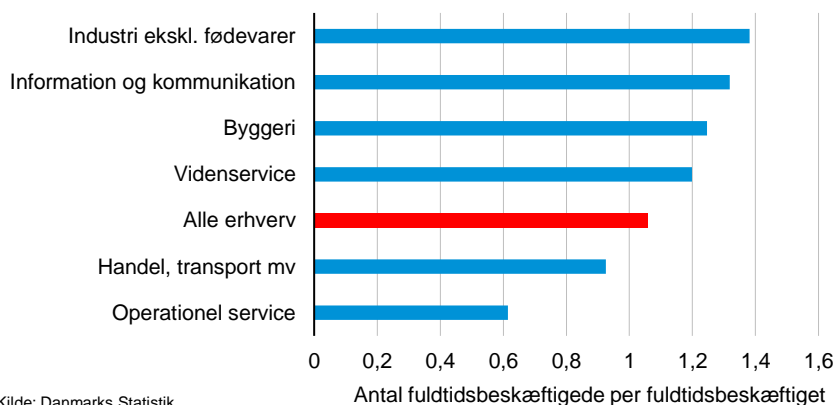
Når der opleves fremgang i en del af erhvervslivet, spredes denne fremgang til andre dele af erhvervslivet. Væsentlige dele af erhvervslivet lever alene af at levere varer og tjenester til andre erhverv.

Hvis det lykkes at skabe betingelserne for en ekstra arbejdsplads, vil dette i gennemsnit give anledning til, at der også skabes yderligere én ekstra arbejdsplads i andre erhverv. Dette sker, fordi det pågældende erhverv efterspørger en række varer og tjenester i andre erhverv.

Den afledte beskæftigelse er generelt højest i industrien. Information og kommunikation kommer ind på en andenplads, mens byggeriet indtager tredjepladsen tæt fulgt af vidensservice. For disse fire

Afledt beskæftigelse for forskellige erhverv

Afledte arbejdspladser a andre erhverv per beskæftiget i pågældene erhverv

hovedbrancher ligger den afledte beskæftigelse på mellem 1,2 og 1,4 fuldtidsbeskæftigede per fuldtidsbeskæftiget i branchen.

Handel, transport, hoteller og restauranter har en noget lavere afledt beskæftigelse. Her er det især detailhandel, der trækker ned. Detailhandel køber ikke meget andet end handelsvarer i andre brancher. Blandt de større private hovedbrancher har operationel service den laveste afledte beskæftigelse. Den er dog endnu lavere i øvrige private serviceerhverv, som dog er en meget lidt homogen branche. Men frisører mv. køber ikke voldsomt meget andet end lokale leje i andre erhverv. Det samme gælder hovedparten af den offentlige sektor.

For nogle erhverv er beregningen af afledt beskæftigelse noget teoretisk. Eksempelvis er beskæftigelsen ved olieindvinding givet ved de kendte olieforekomster. Det giver derfor ikke helt mening at se på, hvad der ville ske, hvis der skabes efterspørgsel efter en ekstra medarbejder i denne industri. På samme måde kan der beregnes en meget stor afledt beskæftigelse af mejerivirksomhed. Der skal mange mælkebønder til at levere mælk, hvis der skal beskæftiges en ekstra mejerist. Sandheden er nok nærmere, at det er mælkebøndernes beslutninger, der bestemmer antallet af mejerister. Aktiviteten i store dele af fødevarerindustrien er bestemt af tilgangen af råvarer. Hvis efterspørgslen efter fødevarer øges, fører det til mere import.

Generelt gælder det, at hvis det lykkes at skabe mere aktivitet i dele af erhvervslivet, så fører dette automatisk til mere aktivitet i andre dele af erhvervslivet. Det er naturligt nok erhvervsserviceområdet, der har en meget stor beskæftigelse afledt af aktiviteten i andre erhverv¹.

¹ På papiret har landbruget næsten kun afledt beskæftigelse, men som nævnt kan det diskuteres om producenterne af slagtesvin bestemmer aktiviteten på slagterierne eller omvendt. På den korte bane bliver der slagtet præcis det antal svin i den slagtemodne alder, som bønderne har gående.